

Srečno, solidarno in dostojno 2024!

Kot vsako leto, pa tudi letos ob tej priložnosti delimo novoletno čestitko naše predsednice Lidije Jerkič:

Zdravo, uspešno in prijazno 2024

Konec leta vlečemo črte. Pod njimi zapisujemo vtise leta, ki je za nami, vse dobro in čim manj slabega, kar se nam je v letu dogodilo. Zato, da bi novo leto začeli z novim elanom, z novim optimizmom in novimi izzivi.

Leto 2023 je bilo razgibano. Kot vsako leto je prineslo trenutke zadovoljstva in občutke izpolnitve, pa tudi razočaranja, žalosti, včasih nemoči. V zasebnem in v poklicnem življenju se dogaja podobno. Na koncu vsi skupaj ugotovimo, da leta tečejo prehitro.

Kaj nas je kot veliko družino ZSSS zaposlovalo v preteklem letu? Zagotovo skrb za boljši položaj naših članic in članov. To smo počenjali na različne načine: s prav konkretnimi pomočmi posameznikom, ki so se znašli v težavah, z urejanjem skupnih pravic v okviru podjetij ali zavodov, pa vse do včasih na videz oddaljene, splošne zakonodaje, ki velja za vse in ki jo včasih jemljemo neosebno, dokler nas seveda ne zadeva. Leto je bilo dodatno zaznamovano še s poplavami v avgustu, če omenimo zgolj najbolj izpostavljeno naravno nesrečo letošnjega leta.

Kaj smo postorili na državni ravni? Marsikaj. V prvi vrsti želim omeniti izpolnitev tridesetletnega prizadevanja za drugačno ureditev poklicnih bolezni. Končno smo izsilili nov pravilnik. Zdravje delavcev bo v bodoče manj ogroženo in poklicne bolezni priznane, marsikatera pa tudi odpravljena, kar bo prinesel čas. Tudi novi pravilnik o ročnem premeščanju bremen bo delavkam in delavcem delo olajšal. Oba pravilnika moramo dosledno uveljaviti v praksi, kar nas bo zaposlovalo še nekaj časa. Ukinjeno je bilo dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Zaenkrat sicer ostaja enako po višini, z dodatkom, da ga mora sedaj plačevati vsak, zasebne zavarovalnice so izgubile besedo in nadzor, treba pa ga bo še preoblikovati tako, da bo pravično. Več naj plača tisti, ki več ima. Spremenjena je bila dohodninska zakonodaja. Obveznosti so bile vrnjene na raven, ki je veljala pred spremembo prejšnje vlade: prejemki iz kapitala so spet nekoliko bolj obdavčeni, proračunska luknja bo manjša, kot bi bila sicer. Spremenjen je bil zakon o delovnih razmerjih, čeprav so delodajalci glasno nasprotovali, posebej zaščititi delavskih predstavnikov. Tudi zakon o čezmejnem opravljanju storitev in zakon o evidencah dela sta bila dana pod streho, spremembe pa so takšne, da so delodajalci zapustili ekonomsko-socialni svet. No, roko na srce, zaradi sprememb zakona o demografskem skladu, ki bodo vendarle zagotovile financiranje tega področja. Manj premikov, kot bi si želeli, je v javnem sektorju, kljub vsem vloženim naporom.

Naj spomnimo, da je bila tudi minimalna plača januarja letos povečana z največjim rednim odstotkom in da so bile dvignjene višine davčno priznanih prejemkov, kot so prevozi na delo, malice, jubilejne nagrade, nazadnje solidarnostne pomoči. Lahko dodam tudi vrsto uspešnih pogajanj za kolektivne pogodbe, tako na ravni države kot v podjetjih, ki so jih izpeljali sindikati dejavnosti, pa sem naštel še vedno le pol uspešno izpeljanih nalog.

Za vse navedeno nas čakajo naslednji koraki nikoli dokončanega dela. Vpeti smo v okolje, ki se ves čas spreminja in je prej manj kot bolj naklonjeno spremembam, ki bi pomenile boljši položaj zaposlenih. Zakonodaje ne sprejemamo sami in pogosto niti vsi napori niso dovolj, da bi oblast prepričali o naših rešitvah. Letošnje leto je bilo

glede tega boljše, kar nedvomno potrjujejo zgornji primeri. Bili smo slišani, vsaj pri najpomembnejših stvareh, in narejeni so bili premiki, za katere vsaj v prejšnji vladi ni bilo nobene možnosti.

Leto se izteka, ostalo je še nekaj decembrskih dni. Potem bomo zaprli vrata s številko 2023 in odprli tista s številko 2024. Za njimi nas čaka predvidljivo, pa tudi veliko nepredvidljivega. Želim vam, da bi med slalomskimi vratci novega leta odpeljali tekoče in s čim manj odstopi ali bunkami.

Želim vam Zdravo, Uspešno in Prijazno 2024.

Lidija Jerkič, predsednica ZSSS in SKEI Slovenije